

Bemærkninger til foranstaaende Forslag til Rigsdagsbeslutning.

Det ved Forbundspagten for Folkenes Forbund (se Bekendtgørelse Nr. 182 af 22. April 1920 Lovtidende 1920 Side 685 ff), Art. 12—15, fastsatte System gaar ud paa, at Stridigheder, der maatte opstaa mellem Forbundets Medlemmer, skal gøres til Genstand for Behandling, enten ved Voldgiftsret, Domstol eller Raadet, eventuelt Delegeret-forsamlingen.

Paa Folkeforbundets 1ste Forsamling blev der fra norsk og svensk Side fremsat Forslag om til dette System at føje en særlig Forligsbehandling ved Organer, som skulde oprettes mellem de enkelte Forbundsmedlemmer. Et hertil sigtende Udkast var allerede blevet udarbejdet paa Møder mellem Repræsentanter for de tre nordiske Lande under Verdenskrigen. Forslaget blev dog ikke antaget, hverken paa 1. eller 2. Forsamling, derimod blev der af Raadet i Januar 1922 nedsat et Udvalg til nærmere Undersøgelse af det. Udvalget afgav en Beretning til 3. Forsamling, hvori det tog Afstand fra Tanken om, at Staterne ved en Ændring af Forbundspagten skulde paatage sig en almindelig Forpligtelse til at nedsætte Forligsnævn; dette burde være en frivillig Sag for de enkelte Forbundsmedlemmer. Beretningen udmundede i et Forslag til Beslutning, der vedtoges af Forsamlingen den 22. September 1922 (se Rigsdagstidende 1922—23 Tillæg A. Sp. 5523). Det henstilledes heri til Forbundsmedlemmerne at afslutte Overenskomster gaaende ud paa at forelægge deres Stridigheder for Forligsnævn, nedsatte af dem selv.

Hensigten med Oprettelsen af disse Forligsnævn er til en vis Grad at afskære de enkelte Landes Tvistigheder af mere politisk Art fra straks at maatte forelægges Forbundsraadet i Henhold til Forbundspagten Art. 15. Forligsbehandlingen søger dog ikke at gøre nogen Forandring i Pagtens Bestemmelser, men indgaar som et Led i Systemet, saaledes at Tvisten, saa-

fremt Behandlingen ved Forligsnævnet ikke fører til noget Resultat, indbringes for Raadet.

I Henhold til den i Forsamlingens ovennævnte Beslutning indeholdte Henstilling har den svenske Regering i Februar Maaned d. A. indbudt den danske, finske og norske Regering til en Konference om Udarbejdelse af Forligsnævnsoverenskomster mellem de nordiske Lande. Konferencen har derefter fundet Sted i Stockholm mellem Repræsentanter for de paagældende Landes Regeringer, og som Resultat af disse Forhandlinger er den foreliggende Overenskomst den 27. Juni d. A. blevet undertegnet i Stockholm af de respektive Regeringers befuldmægtigede Repræsentanter. Paa dette Møde undertegnedes derunder tilsvarende Konventioner mellem Danmark og Norge og Danmark og Sverrig samt mellem de andre nordiske Lande indbyrdes.

Angaaende det nærmere Indhold af Overenskomsten kan bemærkes følgende:

Ifølge Overenskomstens Art. 1 forpligter Parterne sig til at henvise til Forligsnævn alle Tvistigheder af hvad Art de maatte være, som ikke indenfor rimelig Tid har kunnet løses ad diplomatisk Vej, og som ikke ifølge anden Hjemmel skal afgøres ved Retskendelse eller Voldgift. Nævnet bestaar af 5 Medlemmer, af hvilke hver af Parterne vælger to. Af disse to Medlemmer kan dog kun det ene være den paagældende Stats egen Undersaat. Der er intet til Hinder for, at begge er Udændinge. Det 5. Medlem skal være Nævnets Formand og skal være af anden Nationalitet end Nævnets øvrige Medlemmer; han vælges af Parterne i Forening, eller hvis disse ikke kan blive enige om Valget, af Formanden eller Næstformanden for den faste mellemfolkelige Domstol i Haag. Valget gælder for 3 Aar. Inden Udløbet af 14 Dage, efter at Tvisten er henvist til